

I N T E R N E T

Bezpečnosť a riziká

Internet je dobrý sluha, ale zlý pán

Plenárne rodičovské združenie

1. október 2012

Internet - celosvetová počítačová sieť

Komunikácia a publikovanie bez bariér!

Internet ponúka deťom a mladým ľuďom veľkú príležitosť na objavovanie, komunikáciu a tvorbu.

Používanie internetu so sebou nesie aj svoje RIZIKÁ!

Kto využíva Internet?

- Široká verejnosť
- Podnikatelia
- Politici
- Informatici
- Záujmové skupiny (zberatelia, fankluby...)
- Masovokomunikačné média (www.sme.sk,...)
- Nadácie (biela pastelka, UNICEF, belasý motýľ,...)
- Distribútori nelegálneho softvéru
- Obchodníci s drogami, ľudskými orgánmi
- Mafia, pornopriemysel

A naše deti!

Štatistika

100% detí, ktoré majú prístup k Internetu ho využíva.

Chlapci - hry, sťahovanie hier, videí, softvéru, chat...

Dievčatá – chat, nákupy, módne trendy, hry...

Preferujú chatovanie písomnou formou – viac sa zdôveria, pocit sily v rámci anonymity, čo však môže viesť k ohrozeniu dieťaťa.

Štatistika

- ⇒ Až **6** detí z **10** zverejní fotky na webe, ktoré by rodičom neukázali.
- ⇒ **2/3** detí zverejní osobné údaje.
- ⇒ **2** z **10** detí sa stretne s niekým z Internetu.
- ⇒ Viac ako *polovica* si uvedomuje riziká na Internete.
- ⇒ **44%** detí navštívilo pornografické stránky.
- ⇒ Až **70%** nevie, ako sa chrániť na Internete.

Aké sú pozitíva Internetu?

- Rýchla (on-line) komunikácia.
- Veľký zdroj informácií.
- Rýchla aktualizácia zdrojov.
- Plánovanie (cestovné poriadky, mapy a pod.).
- On-line štúdium.
- Elektronická pošta.
- Komunikácia na diaľku (možnosť komunikovať s ľuďmi napr. z USA, Austrálie,...).
- Rozvoj jazykových znalostí.
- Internetbenking, internetový obchod a iné.

Aké sú negatíva Internetu?

- Strata osobnej slobody.
- Šikanovanie, sexuálne obťažovanie, prenasledovanie... (ohováranie, šírenie škodlivých správ, upravených fotografií).
- Sťahovanie dát, hier a videí – ich obsah nie je regulovaný, takže môžu byť pre mládež nevhodné!
- Nárast agresivity u detí vplyvom počítačových hier.
- Obezita, zhoršenie zraku.
- Zhoršenie schopností vyjadrovania sa (veľkosť slovnej zásoby klesá, často sa v prejave opakujú slová,...).
- Zvýšenie únavy (ponocovanie).
- Nezáujem o šport.
- Závislosť.

Pravidlá bezpečnosti

- Chrániť si svoj PC

Aktuálny antivírusový program. Robte si záložné kópie dôležitých súborov. Buďte opatrný, keď niečo sťahujete z internetu.

- Chrániť seba

Buďte obozretný, keď zverejňujete svoje osobné informácie. Myslite na to, s kým sa rozprávate. Pamätajte na to, že nie všetko je hodnoverné a že nie každý, s kým sa stretnete na internete, je čestný.

- Dodržiavať pravidlá

Musíte sa riadiť zákonmi, aj keď ste na internete.

Starajte sa o ostatných tak, ako aj o seba, keď ste online.

Ako sa brániť negatívam Internetu?

Čo robí škola?

- Zabezpečuje bezpečnosť pri práci na počítačoch - antivírusový softvér, Firewall a proxy server.
- Vysvetľuje na hodinách Informatiky, Náuky o spoločnosti, Etickej výchovy problematiku chatovania, sociálnych sietí a používania Internetu.
- Ponúka rôznorodé voľnočasové aktivity pre žiakov.
- Zvyšuje atraktivitu vyučovania, aby žiaci nechodili poza školu.
- Komunikuje so žiakom, s rodičmi.

Niekoľko zásad pre váš domov

- Vhodne umiestnite počítač, napríklad do obývačky.
- Obmedzte deťom čas strávený pri počítači.
- Obmedzte im prístup k Internetu.
- Zhovárajte sa s deťmi o tom, čo robia na Internete!
- Sledujte zmeny v ich správaní.
- Naučte deti vhodne a zodpovedne využívať možnosti Internetu (hľadanie informácií k štúdiu, o športe, kultúra, voľný čas a i.)

Najdôležitejšie je...

Rozhovor rodičov s deťmi

Stanovenie si pravidiel o tom, s kým vaše deti chatujú, ako dlho sú pri počítači a ako služby Internetu využívajú!

Spýtajte sa občas svojich detí:

- Ako bolo v škole? Bol si ne Internete? Čo si tam nešiel? Máš nového priateľa?
- Chceš sa osobne s ním spoznať?
- Už ste sa osobne stretli?
- Čo si hľadal na Internete, na čo to potrebuješ,...?

Naučme deti

- Nezverejňovať osobné údaje, ani svojich rodičov, nezadávať ich do registračných formulárov.
- Svoje prihlasovacie mená a heslá nezverovať ani priateľom.
- Neotvárať neznáme emaily (neotvárať prílohy).
- Nikdy sa neskúšať hrať na Internete na niekoho iného.
- Ak ich niekto osloví neobvyklým spôsobom – vulgárne, násilne, neodpovedať mu a povedať o tom rodičom.

Naučme deti

- Neposkytovať svoje fotografie komukoľvek bez uváženia.
- Ak dieťa niekto neznámy požiada o stretnutie, povedať to rodičom.
- Chrániť si svoje zdravie – zrak, telo i myslenie.
- Komunikovať s učiteľmi (výchovný poradca, triedny učiteľ,...).
- Neuzatvárať sa pred rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi.

Naučme deti

- Nemať tajnosti pred rodičmi, neklamať.
- Vyberať si len vhodné (rodičmi doporučené) www stránky.
- Nájsť vhodné voľno-časové aktivity (krúžky).

Vypnúť počítač a stráviť viac času s priateľmi, v prírode alebo s dobrou knihou!

A čo sociálne siete?

Stretnutie, chatovanie, diskusie, zdieľanie zážitkov. (Facebook, pokec.sk, twitter.com...).

- Všeobecne platí: čím menej o sebe zverejním, tým menej sa mi môže niečo zlé stať!
- Zverejnené už nemožno vziať späť!
- Ponúkajú aj hry, zdieľanie obsahu – treba dať pozor, či nedáme zvoľenie k odoslaniu osobných údajov, ktoré by mohli byť predmetom reklamy, či zneužitia!
- Ukradnutie identity – tvorba falošných identít pod zámenkou ublížiť, zneužiť niekoho alebo šíriť správy vaším menom.
- Byť obozretný pri používaní web kamery.

NAUČME DETI ZÁKLADNÉ PRAVIDLO

Nikdy sa nestretnúť s niekým, s kým sa zoznámilo na sociálnych sieťach!

Alebo za podmienok:

- Naplánovanie prvého (príp. druhého, tretieho) stretnutia:
 - verejné miesto,
 - ísť na stretnutie s rodičom (príp. s dôveryhodnou osobou),
 - dohodnutie signálov pri ohrození dieťaťa,
 - sledovanie stretnutia na diaľku (dôveryhodná osoba nemusí byť súčasťou stretnutia, musí však vidieť a mať stretnutie pod kontrolou).

Ako sa brániť negatívam Internetu?

Čo môže robiť rodič?

- Sledovať, čo dieťa na Internete robí, aké stránky navštevuje, s kým sa stretáva, s kým komunikuje.
- Kontrolovať, ako dlho dieťa sedí za počítačom, regulovať túto dĺžku.
- Naučiť sa informatiku a byť mu rovnocenným partnerom.

Čo môže robiť rodič?

- Zareagovať primerane, ak dieťa narazí na nevhodný materiál na Internete, aby sa nebálo hovoriť o tom, keď sa to opäť stane.
- Preferovať *Face to face* komunikáciu.
- Nastaviť si v počítači rodičovskú kontrolu - obmedziť čas, filtrovať obsah povolených www stránok (blokovať webové stránky), sprístupniť tie programy, ktoré môže dieťa využívať a pod.

Rodičovskú kontrolu si môžete na počítači nastaviť sami.

Štart - ovládacie panely

Užitečné stránky

- www.zodpovedne.sk
- www.pomoc.sk
- www.ovce.sk
- www.stopline.sk
- www.gympb.sk
- www.zive.sk/rodicovska-kontrola-k-internetu-od-slovak-telekom/sc-4-a-295524/default.aspx

Internet je ako zrkadlo, za ktorým niekto striehne a sleduje naše konanie, či nám ublíži alebo nie, záleží len na nás!